

ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ (Κ.Ε.Θ.Ι.)

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Αθήνα, 10-12 Δεκεμβρίου 2006

«ΙΣΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΑΝΔΡΩΝ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ. ΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΙ»

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
& ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

ΓΕΝΙΚΗ
ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΙΣΟΤΗΤΑΣ

ΚΕΘΙ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ

Το Πρόγραμμα συγχρηματοδοτείται από την
Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τη Γενική Γραμματεία
Ισότητας

 COMISSÃO PARA A IGUALDADE
E PARA OS DIREITOS DAS MULHERES
PRESidência DO CONSELHO DE MINISTROS

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
& ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ

Εθνικός Μηχανισμός για τα Δικαιώματα της Γυναίκας

reform RESOURCE CENTRE FOR MEN www.reform.no

ΑΘΗΝΑ 2007

**«ΙΣΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ.
Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΑΝΔΡΩΝ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ. ΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΙ»**

«Ισότιμοι σύντροφοι: Επανεξέταση του ρόλου των ανδρών στην εργασία και τον
την ιδιωτική ζωή»,
στο πλαίσιο του 5^{ου} Μεσοπρόθεσμου Κοινοτικού Πλαισίου Δράσης για την
Ισότητα των Φύλων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.
Συγχρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (80%) και τη Γενική
Γραμματεία Ισότητας (20%).

Το περιεχόμενο της παρούσας έκδοσης δεν εκφράζει κατ' ανάγκη τη γνώμη ή τη
θέση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δε φέρει καμία
ευθύνη για τη χρήση των πληροφοριών που περιέχονται στην έκδοση αυτή.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος	7
«Ο ρόλος των ανδρών στην ισότητα των φύλων»	9
Προεδρείο: Μερóπη ΚΑΛΔΗ, Πρόεδρος Διοικητικού Συμβουλίου ΚΕΘΙ	9
Χαιρετισμοί: Καθηγητής Προκόπης ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ, Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης	10
Ευγενία ΤΣΟΥΜΑΝΗ, Γενική Γραμματέας Ισότητας, Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης	14
Κεντρική Εισήγηση: Ρόδη ΚΡΑΤΣΑ, Ευρωβουλευτής	18
Πρόγραμμα: «Ισότιμοι σύντροφοι: επανεξέταση του ρόλου των ανδρών στην εργασία και την ιδιωτική ζωή».	28
Χαιρετισμός: Απόστολος ΑΝΔΡΕΟΥΛΑΚΟΣ, Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης	28
Προεδρείο: Ιφιγένεια ΚΑΤΣΑΡΙΔΟΥ, Γενική Διευθύντρια, ΚΕΘΙ	30
Κεντρικές Εισηγήσεις:	
Δρ. Φωτεινή ΜΠΕΛΛΟΥ, Συντονίστρια Προγράμματος, Υπεύθυνη Τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σχέσεων, ΚΕΘΙ	31
Urszula NOWAKOWSKA, Women's Rights Center, Πολωνία	35
Ulf RIKTER-SVENDSEN, Reform - Resource Centre for Men, Νορβηγία	42
Dina CANÇO, Commission for Equality and Women's Rights, Πορτογαλία	46
Άρτεμις ΤΟΥΜΑΖΗ, Εθνικός Μηχανισμός για τα Δικαιώματα της Γυναίκας, Κύπρος	50
Συζήτηση	54
Αποτελέσματα ποιοτικής έρευνας με τίτλο: Ο ρόλος των πατέρων στην προώθηση της ισότητας των φύλων	62
Προεδρείο: Καλλιόπη ΒΛΑΧΟΓΙΑΝΝΗ, Ειδική Σύμβουλος Κοινωνικών Προγραμμάτων, ΚΕΘΙ	62
Χαιρετισμός: Έλενα ΚΟΥΝΤΟΥΡΑ, Βουλευτής	62
Κεντρική Εισήγηση: Αλεξάνδρα ΚΟΡΩΝΑΙΟΥ, Συντονίστρια Έρευνας, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Κοινωνιολογίας, Πάντειο Πανεπιστήμιο	63
Συζήτηση	71

Παρουσίαση Εκπαιδευτικού Υλικού	82
Προεδρείο: Μερóπη ΚΑΛΔΗ, Πρόεδρος Διοικητικού Συμβουλίου ΚΕΘΙ	82
Κεντρικές Εισηγήσεις:	
Εμμανουήλ ΜΙΚΡΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ, Ομότιμος Καθηγητής Αρχαίας Ιστορίας, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών	82
Έρα ΒΑΛΣΑΜΑΚΗ-ΡΑΛΛΗ, Αντιδήμαρχος, Δήμος Αθηναίων	84
Δρ. Λάουρα ΜΑΡΑΤΟΥ-ΑΛΙΠΡΑΝΤΗ, Διευθύντρια Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών, Μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής, έργου Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. 4.1.1.α «Ευαισθητοποίηση Εκπαιδευτικών και Παρεμβατικά Προγράμματα για την Προώθηση της Ισότητας των Φύλων»	87
Αντωνία ΤΟΡΡΕΝΣ, Κέντρο Μέριμνας Οικογένειας και Παιδιού (Κ.Μ.Ο.Π.)	92
Ολομέλεια: Αποτελέσματα Εργαστηρίων - Συζήτηση	121
Προεδρείο: Ιφιγένεια ΚΑΤΣΑΡΙΔΟΥ, Γενική Διευθύντρια, ΚΕΘΙ	121
Παρουσίαση Συμπερασμάτων: Δρ. Φωτεινή ΜΠΕΛΛΟΥ, Συντονίστρια Προγράμματος, Υπεύθυνη Τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σχέσεων, ΚΕΘΙ	121
Περικλής ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ, Δημοσιογράφος NET	122
Ευρωπαϊκές Πρακτικές για τη Συμφιλίωση Επαγγελματικής και Προσωπικής Ζωής	124
Προεδρείο: Μαρία ΚΟΛΛΙΑ–ΤΣΑΡΟΥΧΑ, Βουλευτής, Πρόεδρος Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Ισότητας και Δικαιωμάτων του Ανθρώπου της Βουλής των Ελλήνων	124
Κεντρικές Εισηγήσεις:	
Μίκα ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ, Πρόεδρος της Ελληνικής Αντιπροσωπείας του Ευρωπαϊκού Λόμπι Γυναικών, Πρόεδρος του Οργανισμού Γεωργικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης Κατάρτισης και Απασχόλησης (Ο.Γ.Ε.Ε.Κ.Α.)	125
Ειρήνη ΒΑΣΙΛΑΚΟΥ, Τμήμα Εργασίας και Εργασιακών Σχέσεων, Γενική Γραμματεία Ισότητας	132
Συζήτηση	138
Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη: η διάσταση της πατρότητας	145
Προεδρείο: Δρ. Χαρά ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ, Διδάσκουσα του Τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών του Παντείου Πανεπιστημίου, Μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής ΕΠΕΑΕΚ 4.1.1.α «Ευαισθητοποίηση Εκπαιδευτικών και Παρεμβατικά Προγράμματα για την Προώθηση της Ισότητας των Φύλων»	145
Κεντρικές Εισηγήσεις:	
Σπύρος ΒΛΙΑΜΟΣ, Καθηγητής, Τμήμα Μεθοδολογίας, Ιστορίας και Θεωρίας της Επιστήμης, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών	145
Χριστίνα ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ, Προϊσταμένη Τμήματος Κοινωνικής Συμμετοχής, Αποκέντρωσης και Περιφερειακής Ανάπτυξης, Γενική	150

Γραμματεία Ισότητας	
Δρ. Βενετία ΚΟΥΣΙΑ, Διευθύνουσα Σύμβουλος της MANPOWER	156
Ρένα ΜΠΑΡΔΑΝΗ, Σύνδεσμος Ελληνικών Βιομηχανιών (Σ.Ε.Β.)	161
Συζήτηση	163
Συμπεράσματα Συνεδρίου	172
Μερόπη ΚΑΛΔΗ, Πρόεδρος του Δ.Σ., ΚΕΘΙ	172